

MUSHIKKI LÄÄKINTÄVALINEENA

Kirj. V. F.

Suuri maailmansota kehotti monta uutta ihmeellistä keksintää. Ikävin puoli on vain siinä, että sotien kautta saadut tiedot, kokemukset ja keksinnöt tulevat niin tavattoman kalliiksi ihmiskunnalle. Mitä erilaisia havaintoja ja keksintöjä on eii aloilla tehty, ei minulla ole aikomuksena yrittää kertoa, paitsi erästä omituista havaintoa, mikä on tehty musiikki-alalla, eli sanoisinko ääniopinalla.

Eräät lääkärit ovat tienneet jo jonkun aikaa että jollekin lajille hermo- tautia ei ole mitään niin tehokasta lääkettä kuin sopivalla tavalla esitetty musiikki. Sitäpä johtuikin, että jo useammissa valtioissa Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa on valtion yleisissä sairaaloissa omat orkesterinsa. Olkoon tässä sivumennen mainittuna, että kun tunnutti amerikalainen kapellimestari J. P. Sousa tapasi käydä ennen suurta sotaa Euroopassa konserttimatkoilla joka talvi, niin hänen konserteissaan kävi säännöllisesti kolmena talvena perätyksen eräs englantilainen nainen, joka sairasti hermo- tautia, seuraten Souzan matkoja joka kaiseen paikkaan, missä hän antoi konserttejaan. Kun kolmas talvi oli kulunut, julistivat lääkärit hänet täysin terveeksi. Hän olikin käynyt konserteissa lääkäreittensä kehotuksesta.

Amerikalainen pianonopettaja neiti Anderson on tehnyt omituisia havaintoja menetetyin kuuloaistin parantamisessa. Ennen sotaa hän toimi pianonopettajana eräällä Amerikan suurkaupungissa, vaan kun Amerika yhtyi maailmansotaan, lähti hän — syystä tai toisesta — punaisen ristin palvelukseen amerikalaisella rintamalla Ranskassa. Kun hän oli toimesaan sairaalassa, tuotiin sinne hoidettavaksi eräs Mr. Boyle, jonka hän oli tuntenut jo Amerikassa ollessaan, joka oli menettänyt räjähdyspommin hänen lähellään räjähtäessä sekä kuulonsa että muistinsa, niin ettei hän siitä vähän toinnuttuaan muistanut edes nimeään. Lääkärit saivat hänen muistikykynsä palaamaan, mutta hän oli ehdottomasti kuuro, niin kuuro, ettei hän kuullut edes suurten tykkien jyrinää. Kun hän oli tavallaan minun tuttaviani, kertoo neiti Anderson, koetin minä huvittua häntä soittamalla pianoa. Hän ei siitä tietään kuullut mitään ensi aluksi. Sitteen aloin minä melkeinpuvun vuoksi kokeilla hänen kanssaan. Kuten tiedämme, on musiikki ääniopin kannalta katsottuna vain matemaattinen seikka, eli sarja ääniä, jotka syntyvät erimääräisistä ilmayrityksistä sekuntia kohden, — kuta korkeampi ääni sitä useampi väräyks sekuntia kohden ja päinvastoin, eli järjestelmä, sikäli kun sitä musiikissa käsitellään, minkä matalin ääni syntyy 8:sta ilmayrityksestä sekuntia kohden ja korkein 41,000 väräyksestä sekuntia kohden. Minä soitin hänelle ensin suuria kolmasoitujia contraoktaavilta ja suurelta oktaavilta, sitten myöhemmin toisiltakin oktaaveilta ja päinvastoin. Sitteen soitin hänelle muitakin soitujia. Kun olin kokeillut hänen kanssaan tällä tavalla joka päivä parin viikon ajan, aina noin 10 minuuttia kerrallaan, huomasin ihmeekseni, että hänen korvakalvonsa alkoi ottaa vastaan ääniaaltoja ja hän alkoi kuulla mataloita ääniä. Sitteen aloin soittamaan hänelle ylempiltä oktaaveilta enempi soitujia, sekä toisinaan vaihteeksi Griegin, Chopin'in ja Bachmaninoffin sävellyksiä. Kun kaksi kuukautta oli kulunut, oli hän saanut kuulonsa takaisin täydellisesti ja oli minun mielestäni normaali tilassa, koska hän nyt kykeni itse virittämään viulunsa ja soittamaan sitä. Hän oli nimittäin viulunsoittaja ennen sotien menoaan.

Teoria itsessään on aivan yksinkertainen, selittää hän. Jälestäpäin kokeilin sitten satojen muiden kuulonsa menettäneiden kanssa. Ensimmäisenä tehtävänä on koettaa saada selville potilaan perusääni (viritysäni). Jokaisella henkilöllä on joku erikoinen ääni, joka on sopusoinnussa sekä hänen luonteensa että fyysisen olemuksensa kanssa. Jos tuo perusääni on G eli B-flat, niin soinnut, joita soinnutetaan tai sävellykset, joita soitetaan noissa äänilajissa, vaikuttavat parhaiten henkilöön, jolla sattuu olemaan nuo mainitsemani perusäänit. Samasta syystä pitävät terveekin musiikkia harrastavat henkilöt mieluisistaan sävellyksistä vasta sitten enemmän, kun ne sovitetaan siihen äänilajiin, mikä on heidän perusäänensä. Suurimmalla osalla potilaita oli perusääninä kansainvälinen A. — Se tahtoo sanoa: viritysjärjestelmä, jonka pienen oktaavin A syntyy 435 väräyksestä sekunnissa, joka myöskin tunnetaan Amerikassa nimellä Low eli International pitch. Enemmistöllä mieshenkilöillä oli perusääninä A. Senjälkeen tapasin enemmistön, jolla oli D-flat, loput olivat sellaisia, joilla oli kaikkia muita perusääniä. Toinenkin seikka, minkä tulin kokeiluissani huomaamaan, on se, että asteikko, mitä ihminen käyttää puhumisessa ja lausuntoon käsitteä vaan musikaalisen 5:köön (kvintin). Esim. C—C, D—A, jne. Tarkoitin, että ääni liikkuu, huolimatta siitä, että se nousee ja laskee, tuon musikaalisen 5:köön sisällä. Myöskin suuri osa yksinkertaisista sävellyksistä liikkuu tuon asteikon rajoissa.

Neiti Andersonin tekemät havainnot ovat saaneet siksi paljon huomiota, että hänet otettiin viime talvena helmikuussa Columbian yliopistoon, jossa hän antaa kursseja ja pitää luennoita tuosta uudesta keksinnöstään.

BELDEN, N. DAK.

Talvestakin olemme jo saaneet nauttia. Aikaista se on ollut. On ollut kovia lumipyryjä jo, mutta nyt tuli se niin sanottu "intinkesä", lumi sulasi melko vähin, mutta lienevätkö pitkäjäisiä kesäilmat tähän vuoden aikaan.

Tänä syksynä Beldenin suomalaisen asukasluvu sai aika vähennyksen. Monta perhekuntaa on kopistellut tämän kylän pölyt jaloistaan ja menneet etsimään muualta parempia elämänsä keinoja. Toivottavasti he ne löytävätkin, sillä tuskimpa heidän mielestään enää parempaa paikkaa onkaan missään kuin on tämä meidän kuiva Belden. Mutta liekö se Belden heitä kovinkaan pahoin kohdellut, sillä moni heistä oli asunut toistakymmentä vuotta täällä, saaneet sievät kodit itselleen, eivätkä he aivan tyhjänä lähteneetkään — tavaraa vietiin monet kuormat mukanaan, ja monella heistä oli puolen tusinaa kauniita, terveitä lapsukaisia, jotka täällä ovat syntyneet ja kasvaneet. Enin osa menijöistä lähti Freedaleen, Man., Canada, ja he kaikki olivat s. s.-osaston jäseniä, joten suomalaisten sosialistien joukko pieneni täällä. Lokakuun 8 päivä oli jäähyväisillatamat hommatu osaston toimesta haallile Canadaan menijöille. Ikävän ja kaihon tunne oli mielissä kaikilla. Ohjelmassa, joka suoritettiin, tuli kaikessa esiin että nyt vietetään viimeistä iltaa isommassa joukossa tovereiden kanssa, ehkä viimeisen kerran nähtiin toisiaan ja kuultiin esittävän ohjelmaa. Toivottavasti he jatkavat samaa vallankumouksellista työtään siellä Canadian kor-

HAUSKAA JOULUA

on aika toivottaa tuttavilleen ja luokkatovereilleen nyt heti.

Kehotamme siis kaikkia Toverittaren asiamehiä kaikkialla ryhtymään heti tarmokkaasti keräämään jouluunnetoivotuksia. Ja ellei osastoilla ole varsinaista Toverittaren asiamehiä niin olisi sellainen nimitettävä nyt heti, ei ainostaan ottamaan näitä jouluunnetoivotuksia mutta toimimaan Toverittaren tilausten otossa aina.

Ollis erittäinkin otettava huomioon että kaikki hannelittolaiset olisivat tilaisuudessa julkaisemaan jouluunnetoivotuksia, sillä joulu on etupäässä lasten juhla ja jouluunnetoivotukset lisäävät suurella määrällä yhteishenkeä, jota hannelittolajien välillä olisi aikaan saatava. Ja onhan se hauskaa länteläisten toivottaa hauskaa joulua idässä oleville tuttavilleen, ja uäinvastoin.

Jouluunnetoivotukset Toverittareissa maksavat 25c yksityis- tai perhe- nimiltä, osotteen kanssa 35c; perhenimet, kun lasen nmet on erikseen luetteluna, 35c; osotteen kanssa 45.

Asiamehet, toimikaa nopeasti. Kaikkien onnetoivotusten on oltava konttorissa viimeistään joulukuun 13 p. ehtäkkeen joutunumeroon, joka painetaan joulukuun 16 p. 1919.

TOVERITÄR,

Box 99, Astoria, Oregon.

nessa, eivätkä asetu jarruksi yhteisen asian eteenpäin viennissä. Onpas se sentään lisääntynekin suomalaisten joukko, sillä Mrs. Isack Isackson lähjotti lisäakille kolmannen pojan marraskuun 18 p. Onneksi olkoon.

Toivoisin, että osaston jäsenet ja sellaiset joilla on parempi tilaisuus, kirjoittaisivat Toverittareita paikkakuntanuttisia, ettei Beldenin nimi aivan unohtuisi muualla maailmalla. Miettikääpä naiset keinoja miten saataisiin Toveritarin niin hyväksi, että se tyydyttäisi sisältönsä puolesta kaikkia naisia. On sellaisia-kin arvostelua kuuluttu, että Toveritar ei ole kyllin arvokas ja että muut lehdet ovat arvokkaampia ja on verrattu Toveritarta Lapatossuun. Tämä nyt ei mitään olisi vanhoillisten suusta, mutta sanojat ovat tietoisia jo työväenlauteesta. Terveiseni etenkin teille Canadian toveritarille. — Aina H.

WAUKEGAN, ILL.

Ompeluseuran naisten toimesta järjestetystä iltamasta terästyöläisten lakkokassan hyväksi marrask. 8 p:n iltana oli tuloja toista sataa dollaria. Ravintolatarpeita oli riittämään asti lahjotettu tilaisuutta varten. Ompeluseuran naiset kiittävät lämpimästi niitä henkilöitä, jotka antamallaan avustivat tätä yhteisen taistelun eteen toimittua työtä. Että tulos tästä pienestä ilanvietosta oli niinkin suuri, on luettava sen nelihenken komitean ansioksi, joka kaupasta kauppaan kulki päivän päivänsä keräten varoja jo etukäteen. Komiteaan kuuluivat Mrs. Erickson, Sofia Hendrickson, Tilda Haimi ja Miss Alma Kiviranta. Tähän lakkolamatilaisuuteen oli kerääntynyt väkeä suuri haallimme täyteen. Joukossa oli paljon vieraita kansallisuksiakin. Varmaan olisivat tulleet kuulemaan naispuhujaa, joka kuitenkin kaikkeksi vahingoksi ei ollut tilaisuuteen saapunut. Suomalaisia oli sentään suurin osa saatu koolle, joka on ollut täällä harvinaista viime vuosina. Ohjelmaltamiin ei tule väkeä sentähden, että siellä pidetään puheita. Olemme monen kuullut sen sanovan aivan häikäilemättä. Ihmiset eivät halua päästä selville asioista, joita eivät itse käsitä, asioista, jotka ovat välttämättömiä luokkataistelijalle. Tietoa kasvattavia keskustelukykyisyyksiä ei voida järjestää, koska ei saada väkeä sellaiseen tilaisuuteen. Täällä naiset vaan väittelevät turhista persoonakysymyksistä, jonkun ohjelmanumeron suorituksesta, tai tuntee toinen alaosasto toisen tapoja, tä-

ten rajoittaen toimintavapautta ja masentaen vasta-alkaneiden toimintaimon.

Jokos kaikki tietävät, että ompeluseuran kokouksia pidetään nykyään iltasin? * Joka toinen torstai on kokous ja vapaailtama. Seuraava kokous ja iltama vuoro on joulukuun 11 päivä. Tulkaapa naiset silloin kaikki kokoukseen, samalla saatte vietää hauskan illan kokouksen jälkeä. Kokous alkaa klo 8 illalla.

Kehoitin kaikkia huomioonottamaan, että ompeluseura toimii humorisen ilanvieton jouluk. 28 päivä. Silloin pidetään iltamat arvokkaalla ohjelmalla. Puhuja myös hankitaan mies tai nainen, tai molemmat. Lopussa sitten tanssitaan. Uskon, että naiset kuitenkin muistavat tulla. Tällöin vietetään vanhan vuoden loppujuhlaa.

Tämän kylän virkakunta seisoo asetettuna lakkolaisten kokouksissa. Eiköhän heitä vähän harmita, kun eivät saa metellä syntymään, että saisivat kutsua sotaväkeä murhaamaan tuon taipumattoman joukon.

Toveruudella,

F. W.

NAISET HUOM.!

LISÄLETTEJÄ KAMPAUKSISTA valmistaa kohtuullinolla

HELMI NELSON

1107 No. 12th St., Superior, Wis.

Lähettilkää huksenne ylläolevalle osotteella. Valmistan niistä sellaisen letin kuin niistä parhaiten tulee. Maksun voitte suorittaa siten kun olette saaneet letin.

Naimailmotus

Heipä hei vanhat piit ja lesket, tänne Canadian vuorten rotokoon on eksynyt yksi vanhapiika ilman ystävää ja sehän olisi mukava olemassa. Asian kyllä arvaatte että misis hän olisi mukava olla olemassa, joka hoitaisi taloutta. Parittain ne taivaan lintukin asustavat. Siis leikin lupaan vaan pilan kiellän. — Osotteen piirrän tähän näin, että kirjeet tulisi tänne päin. Kirjeet vastaan kirjeillä ja kuvat kuvilla. M. Hill, Solsqua, B. C., Can.